ФП 2025-4
ISSN 1995-6134

УДК *342.9*
DOI: http://doi.org/10.5281/zenodo.13923502

А. І. ПОТІХЕНСЬКИЙ,
здобувач ЗВО "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна",
м. Київ, Україна; e-mail: potai@i.ua;
ORCID: https://orcid.org/0009-0009-3734-7079

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА СФЕРИ ОБОРОНИ

A. I. POTIKHENSKYI,
Degree-Seeking Student, Open International University of Human Development "Ukraine",
Kyiv, Ukraine; e-mail: potai@i.ua;
ORCID: https://orcid.org/0009-0009-3734-7079

ADMINISTRATIVE AND LEGAL CHARACTERISTICS OF THE DEFENSE SPHERE

АНОТАЦІЇ (ABSTRACTS), КЛЮЧОВІ СЛОВА (KEYWORDS)

Постановка проблеми. Сфера оборони України характеризується нормативною багатовимірністю, термінологічною неоднорідністю та відсутністю уніфікованого підходу до визначення категорії «оборона». Наявні законодавчі й доктринальні трактування демонструють різний обсяг змістовних характеристик, що ускладнює формування цілісної адміністративно-правової концепції оборонної діяльності держави. **Метою** статті є здійснення адміністративно-правової характеристики оборонної сфери держави. Використано комплекс загальнонаукових і спеціально-юридичних **методів:** формально-юридичний – для аналізу нормативно-правових актів, що регламентують оборонну сферу; системно-структурний – для дослідження оборони як комплексного юридичного явища та елемента сектору безпеки і оборони; догматичний – забезпечив уточнення змісту базових правових категорій. **Результати.** Обґрунтовано, що оборона у загальному розумінні є сукупністю різноманітних за змістом та обсягом заходів, спрямованих на захист від небезпечних і протиправних явищ. Доведено доцільність розгляду оборони України у широкому та вузькому значеннях. У широкому розумінні оборона визначена як сфера суспільно-правових відносин, пов'язаних із функціонуванням оборонно-безпекового сектору. У вузькому – як система взаємопов'язаних організаційних, військових, економічних, інформаційних, правових та інших заходів. Встановлено нормативну й доктринальну варіативність у визначенні оборонної категорії. **Висновки.** Встановлено складний, багаторівневий та міжгалузевий характер оборони як юридичної категорії. Підкреслено відсутність уніфікованого підходу до її визначення у нормативному та науковому дискурсах. Обґрунтовано необхідність формування цілісної адміністративно-правової доктрини оборонної сфери та уточнення понятійного апарату.

Ключові слова: *оборона; національна оборона; адміністративне регулювання; адміністративна характеристика оборони*

***

Problem statement. The defense sphere of Ukraine is characterized by regulatory multidimensionality, terminological heterogeneity, and the absence of a unified approach to defining the category of "defense." Existing legislative and doctrinal interpretations demonstrate varying scopes of substantive characteristics, which complicates the formation of a coherent administrative and legal concept of state defense activity. The **purpose** of the article is to provide an administrative and legal characterization of the state's defense sphere. A set of general scientific and special legal **methods** was employed: the formal legal method – for the analysis of regulatory acts governing the defense sphere; the systemic-structural method – for examining defense as a complex legal phenomenon and an element of the security and defense sector; the dogmatic method – ensured clarification of the content of fundamental legal categories. **Results.** It is substantiated that, in a general sense, defense constitutes a set of measures varying in content and scope aimed at protection against dangerous and unlawful phenomena. The expediency of considering Ukraine's defense in both broad and narrow meanings is demonstrated. In the broad sense, defense is defined as a sphere of socio-legal relations associated with the functioning of the security and defense sector. In the narrow sense, it is understood as a system of interrelated organizational, military, economic, informational, legal, and other measures. Regulatory and doctrinal variability in defining the defense category is established. **Conclusions.** The complex, multi-level, and cross-sectoral nature of defense as a legal category has been established. The absence of a unified approach to its definition in both regulatory and academic discourse is emphasized.

Published on 19.08.2025
DOI: http://doi.org/10.5281/zenodo.16746260
© Потіхенський А.І., 2025
Open access, licensed under CC BY 4.0

The necessity of developing a coherent administrative and legal doctrine of the defense sphere and refining the conceptual framework is substantiated.

Keywords: *defense; national defense; administrative regulation; administrative characteristics of defense*

Постановка проблеми

Обороноздатність держави є суспільно важливим чинником, від якого безпосередньо залежить існування та безпека нації. В останні роки це питання набуло особливої актуальності у зв'язку з відкритим повномасштабним вторгненням російської федерації на територію України. Завдяки самовідданості українських захисників і стратегічно виваженим рішенням державного керівництва вдалося запобігти реалізації найгіршого сценарію розвитку подій. Водночас повномасштабна війна оголила низку системних проблем у функціонуванні національної оборони, подолання яких неможливе без її комплексного та науково обґрунтованого аналізу.

Особливості явища оборони, як об'єкту правового регулювання та забезпечення досліджувались, наприклад, С. Ф. Денисюком, який зосередився на проблематиці публічного адміністрування, функціонуванні сектору безпеки і оборони, адміністративно-правових механізмах забезпечення державної безпеки, а також на питаннях компетенції органів державної влади у відповідній сфері; М. В. Завальним, що досліджував питання адміністративно-правового регулювання, інституційні засади діяльності органів виконавчої влади, проблеми правового забезпечення державної політики, зокрема у сфері безпеки, оборони та правоохоронної діяльності. Можна також навести приклад М. І. Хавронюка, праці якого стосуються кримінально-правових аспектів захисту держави, відповідальності за злочини проти основ національної безпеки, воєнних злочинів, а також взаємозв'язку кримінального та публічного права у сфері оборони. Разом із тим, означені вчені звертають увагу на базові юридичні ознаки зазначеної категорії, в той час як адміністративно-правові аспекти тлумачення категорії "оборона" часто залишаються неосвітленими.

Тому *мета* статті полягає у здійсненні адміністративно-правової характеристики оборонної сфери держави. Її *новизна* полягає в подальшому опрацюванні адміністративно-правової характеристики сутності національної оборони України як комплексного юридичного явища. *Завдання* роботи передбачають розкриття нормативно-правових і доктринальних підходів до визначення категорії "оборона"; з'ясування специфіки цієї наукової категорії; формулювання авторської характеристики її адміністративно-правового змісту.

Загальнотеоретичне та нормативно-правове розуміння оборони

Якщо звернутись до етимології слова "оборона", то йому відповідають такі значення: а) заступництво, підтримка; захист; б) сукупність засобів, необхідних для безпеки, захисту країни; в) система вогневих точок, укріплень і таке інше, на якій розміщуються війська, готуючись відбити напад противника; д) сторона, яка обстоює інтереси обвинувачуваного під час суду [1, с. 813]. Похідне від нього "обороняти" тлумачиться як: захищати, боронити кого-небудь від нападу, замаху, удару; захищати зі зброєю в руках від ворожого нападу; відстоювати інтереси обвинувачуваного під час судового процесу [2, с. 293]. Досліджуючи філософсько-правові засади явища конфлікту, Н. П. Свиридюк дійшла наступного висновку: "Оборонні дії полягають в утриманні предмета конфлікту, самозахисті, захисті від знищення або пошкодження матеріальних цінностей, різних превентивних вчинках тощо. Головна відмінність між названими діями в тому, що оборона – це спроба зберегти співвідношення позицій, що є на даний момент в конфлікті, зберегти ті свої інтереси, які реалізовувалися до цього часу безперешкодно, тоді як наступ змінює співвідношення позицій і направлений на затвердження нереалізованих інтересів. Поділ дій на зазначені типи є певною мірою умовним, оскільки в реальній боротьбі зазначені дії тісно переплітаються між собою і легко переходять з одного типу в інший" [3, с. 91].

Таким чином, у загальному розумінні оборона – це сукупність різноманітних за змістом та обсягами заходів, які застосовуються для захисту від шкідливих, протиправних, небезпечних явищ, або ж дій окремих осіб чи груп, шляхом недопущення або мінімізації їх негативного впливу на нормальний стан певного об'єкта чи суб'єкта. Що стосується змісту оборони у вимірі державного захисту, то тут наявна офіційна та доктринальна позиції. Питання оборони має освітлення в положення Конституції України, у статті 17 якої вказується: "Захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою

ISSN 1995-6134

всього Українського народу" [4]. Згідно Закону України "Про оборони України", поняття "оборона України" визначається таким чином: "система політичних, економічних, соціальних, воєнних, наукових, науково-технічних, інформаційних, правових, організаційних, інших заходів держави щодо підготовки до збройного захисту та її захист у разі збройної агресії або збройного конфлікту". В статті 2 Закону відмічається, що оборона України базується на готовності та здатності органів державної влади, усіх складових сектору безпеки і оборони України, органів місцевого самоврядування, єдиної державної системи цивільного захисту, національної економіки до переведення, при необхідності, з мирного на воєнний стан та відсічі збройній агресії, ліквідації збройного конфлікту, а також готовності населення і території держави до оборони [5].

Також окресленню змісту оборони присвячено окремі підзаконні документи. Наприклад, Указом Президента України "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України"" від 17.09.2021 р. № 473/2021 категорію "всеохоплююча оборона України" визначено, як комплексне використання в багатовимірному просторі на всій території України потенціалу держави і суспільства з метою здійснення опору противнику шляхом його стримування, стійкості та взаємодії всіх інституцій усередині держави та з міжнародними партнерами, використання сучасних форм і способів застосування сил оборони та сил безпеки з дотриманням принципів і норм міжнародного права в умовах неможливості досягнення воєнного паритету з противником для запобігання ескалації воєнного конфлікту та відновлення територіальної цілісності України в межах міжнародно визнаних кордонів [6].

Дещо інше тлумачення терміну представлено в Указі Президента України "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року "Про Стратегію воєнної безпеки України"" від 25.03.2021 р. № 121/2021. Згідно із нормативним актом, всеохоплююча оборона України – це комплекс заходів, основний зміст яких полягає у: превентивних діях та стійкому опорі агресору на суші, на морі та в повітряному просторі України, протидії в кіберпросторі та нав'язуванні своєї волі в інформаційному просторі; використанні для відсічі агресії всього потенціалу держави та суспільства (воєнного, політичного, економічного, міжнародно-правового (дипломатичного), духовного, культурного тощо); застосуванні всіх форм і способів збройної боротьби з агресором, зокрема асиметричних та інших дій для оборони України, з дотриманням принципів і норм міжнародного права [7].

Далі в документі закріплено, що стимулювання в контексті всеохоплюючої оборони України передбачає готовність сил оборони України, національної економіки, населення та всієї держави до надання відсічі збройній агресії проти України, нарощування спроможностей системи протиповітряної оборони, створення цілісної системи територіальної оборони, вжиття превентивних заходів щодо протидії воєнним загрозам, досягнення та підтримання спроможностей завдати противнику неприйнятних політичних, економічних, воєнних та інших втрат, з огляду на які він буде змушений відмовитися від ескалації або припинити збройну агресію проти України. Стійкість у ході всеохоплюючої оборони України досягається здатністю системи управління державою, сил оборони, національної економіки, інфраструктури та суспільства швидко відновлюватися та адаптуватися до змін у безпековому середовищі й до тривалого протистояння в наданні відсічі і стримування збройної агресії проти України, підтриманням спроможностей до здійснення стратегічного розгортання, територіальної оборони України, руху опору, ведення операцій (бойових, спеціальних, стабілізаційних дій), налагодженням надійних каналів комунікації з населенням та підтриманням його життєдіяльності. Взаємодія в процесі всеохоплюючої оборони України вимагає координації заходів, що здійснюються в державі під час підготовки до збройного захисту та захисту в разі збройної агресії або збройного конфлікту проти України, під час відбудовного періоду після закінчення воєнних дій, із заходами, що вживаються для підтримки України інституціями Європейського Союзу, Організації Північноатлантичного договору (НАТО) та їх державами-членами, іншими державами та міжнародними організаціями [7].

Указом також зауважується, що всеохоплююча оборона України не має на меті досягнення воєнного паритету з Російською Федерацією, що призвело б до надмірної мілітаризації держави та відповідно виснаження національної економіки, а передбачає підтримання певного балансу та синергії воєнних і невоєнних засобів для забезпечення воєнної безпеки України, зокрема: 1) координацію спроможностей Збройних Сил України, інших складових сил оборони з

ISSN 1995-6134

можливостями інших складових сектору безпеки і оборони України, узгодження їх розвитку з розвитком оборонної промисловості та політико-дипломатичними заходами; 2) гармонійний розвиток всіх складових військового резерву людських ресурсів з поєднанням можливостей оперативного і мобілізаційного резерву, до яких зараховано резервістів і військовозобов'язаних, та громадян, які добровільно беруть участь у забезпеченні національної безпеки і оборони та входять до громадського резерву; 3) розвиток спроможностей сил територіальної оборони Збройних Сил України та руху опору за підтримки громадянського суспільства; 4) використання новітніх високотехнологічних і високоефективних засобів ведення збройної боротьби [7].

Доктринальні підходи до визначення оборони та проблеми термінології

Отже, на рівні нормативно-правових положень відсутня на сьогоднішній день єдина точна характеристика явища оборони, яке в різних юридичних документах набуває неоднакового обсягу характеристик. В рамках наукових підходів визначення категорії не відповідають законодавчим трактуванням, а, подекуди, наявна повна розбіжність у термінологічному апараті. Наприклад, М. М. Микієвич пропонує власний термін "національна оборона" котрий розкривається ним, як захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечено сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам, які, відповідно, визнані як життєво важливі матеріальні, інтелектуальні та духовні цінності українського народу як носія суверенітету та єдиного джерела влади в Україні, визначальні потреби суспільства і держави, реалізація яких гарантує державний суверенітет України та її прогресивний розвиток [8, с. 104]. О. В. Вертелєва вважає, що національну оборону необхідно визначати, як діяльність держави, спрямовану на захист народу від зовнішніх і внутрішніх факторів, які впливають на існування основоположних підвалин суспільства сьогодення.

Для забезпечення цього застосовуються як різні форми державного примусу, так і формування в суспільстві таких світоглядних установок і норм поведінки, що забезпечать добровільну участь громадян у його створенні або у відшкодуванні витрат на його виробництво. Важливу роль при цьому, вважає вчена, відіграє інформаційна політика держави, спрямована на інформаційне забезпечення формування громадянського суспільства в Україні та виховання молоді на засадах патріотизму [9, с.39].

В свою чергу, В. В. Сокуренко та С. М. Нечхаєв пропонують розглядати оборону, як частину воєнної організації держави, що визначна ними, як охоплена єдиним керівництвом складна, багаторівнева структура, що складається з органів державної влади, військових формувань та інших силових структур, утворених відповідно до Конституції та законів України, діяльність яких ґрунтується на системі загальнодержавних, воєнних та спеціальних заходів і призначена для захисту національних інтересів від зовнішніх та внутрішніх загроз в умовах виникнення воєнних конфліктів; здійснення правоохоронної діяльності та захисту населення у випадках надзвичайних ситуацій в особливих умовах функціонування держави, а також можливих проявів терористичної та диверсійної діяльності.

Оборона в даному контексті – це лише система однорідних заходів, які вченими класифіковано наступним чином: 1) політичні заходи: прогнозування й оцінку воєнної небезпеки та воєнної загрози; розроблення основних напрямів військової політики та положень Воєнної доктрини України; здійснення заходів у зовнішньополітичній сфері, міжнародне співробітництво та інші; 3) економічні заходи: фінансування коштів на потреби оборони та діяльності Збройних Сил України, інших військових формувань, а також контроль за їх витратами; створення державного матеріального резерву та резервних фондів грошових коштів; захист інформаційного простору України тощо; 3) соціальні заходи містять у собі визначення соціального статусу військовослужбовців і надання їм, а також громадянам, звільненим з військової служби, і членам їх сімей передбачених законодавством пільг, гарантій і компенсацій; 4) воєнні заходи: удосконалення структури, уточнення завдань і функцій військових формувань; забезпечення їх необхідною чисельністю особового складу; розвиток, підготовку та підтримання на належному рівні боєздатності, бойової та мобілізаційної готовності до оборони держави; 5) правові заходи в цій сфері пов'язані з розробленням та ухваленням законів та підзаконних документів з питань оборони; 6) інші заходи: планування переведення органів державної влади, органів місцевого самоврядування й економіки країни на роботу в умовах воєнного часу; мобілізаційну підготовку органів державної влади, органів місцевого са-

ISSN 1995-6134

моврядування й організацій незалежно від форм власності, транспорту, комунікацій і населення країни тощо [10, с. 176–177; 11].

Висновки

Сьогодні не вироблено конкретизованого погляду щодо змісту оборони, який би враховував всі притаманні даній категорії ознаки, а поліаспектність описаного цим терміном явища цілком обґрунтовує неможливість та невірність одноманітного тлумачення останнього. Оборона України є складною категорією, яку необхідно розглядати в широкому та вузькому розумінні. Згідно до широкого підходу оборона є сферою суспільно-правових відносин, що виникають між уповноваженими законодавством суб'єктами в процесі організації ефективної та результативної роботи оборонно-безпекового сектору з метою підтримки високого рівня бойової готовності держави та всіх публічних інституцій до відбиття збройної агресії і подолання детермінованих нею негативних наслідків. Відповідно до вузького тлумачення, оборона України – це системи взаємопов'язаних військово-організаційних, економіко-політичних, інформаційно-технічних, юридичних, соціальних, наукових та інших заходів, які реалізуються спеціально уповноваженими законодавством суб'єктами з метою забезпечення готовності держави до відбиття та подолання збройної агресії.

Конфлікт інтересів

Автор підтверджує відсутність будь-якого конфлікту інтересів під час підготовки дослідження.

Вираз вдячності

Дослідження не отримало будь-якого фінансування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Великий тлумачний словник сучасної _української мови (з дод. і допов.). / Уклад. і голов, ред. В. Т. Бусел. К.; Ірпінь: ВТФ "Перун", 2005. 1728 с.
2. Івченко А. О. Тлумачний словник української мови. Харків: ФОЛІО, 2002. 543 с.
3. Свиридюк Н. П. Філософсько-правові засади конфліктів у сфері професійної діяльності юриста: дис. … канд. юрид. наук: 12.00.12. Київ, 2010. 202 с.
4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Офіційний вісник України.* 2010. № 72/1. Ст. 2598.
5. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 № 1932-XII. *Відомості Верховної Ради України.* 1992. № 9. Ст. 106.
6. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України": Указ Президента України від 20.09.2021 № 473/2021. *Офіційний вісник України.* 2021. № 24. Ст. 27.
7. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року "Про Стратегію воєнної безпеки України": Указ Президента України від 25.03.2021 № 121/2021. *Офіційний вісник України*. 2021. № 27. Ст. 1321.
8. Микієвич М. М. Правові засади організації та діяльності Європейського Союзу у сфері зовнішньої політики та безпеки: дис. … докт. юрид. наук: 12.00.11. Львів, 2006. 187 с.
9. Вертелєва О. В. Національна оборона як суспільне благо та особливості його відтворення в Україні. *Економіка та держава.* 2018. № 1. С. 34–39.
10. Сокуренко В. Особливості організації оборони в Україні. *Підприємництво, господарство і право.* 2017. № 3. С. 172–177.
11. Нечхаєв С. М. Оборона України. *Енциклопедія Сучасної України.* Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. https://esu.com.ua/article-74634

REFERENCES

1. Busel, V. T. (Red.). (2005). *Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy (z dod. i dopov.)* [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. Kyiv; Irpin: VTF "Perun" (in Ukr.).
2. Ivchenko, A. O. (2002). *Tlumachnyi slovnyk ukrainskoi movy* [Explanatory dictionary of the Ukrainian language]. Kharkiv: FOLIO (in Ukr.).
3. Svyrydiuk, N. P. (2010). *Filosofsko-pravovi zasady konfliktiv u sferi profesiinoi diialnosti yurysta* [Philosophical and legal foundations of conflicts in the sphere of a lawyer's professional activity]: dys. … kand. yuryd. nauk: 12.00.12. Kyiv (in Ukr.).
4. Verkhovna Rada Ukrainy. (1996). Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine], No. 254k/96-VR. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy,* (72/1), 2598 (in Ukr.).

ISSN 1995-6134

5. Verkhovna Rada Ukrainy. (1991). Pro oboronu Ukrainy [On the Defense of Ukraine]. (06.12.1991 No. 1932-12). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy,* (9), 106 (in Ukr.).
6. Prezydent Ukrainy. (2021). Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 20 serpnia 2021 roku "Pro Stratehichnyi oboronnyi biuleten Ukrainy" [On the Decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of August 20, 2021 "On the Strategic Defense Bulletin of Ukraine"]. (06.12.1991 No. 473/2021). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy,* (24), 27 (in Ukr.).
7. Prezydent Ukrainy. (2021). Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 25 bereznia 2021 roku "Pro Stratehiiu voiennoi bezpeky Ukrainy" [On the Decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of March 25, 2021 "On the Military Security Strategy of Ukraine"]. (25.03.2021 No. 121/2021). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy,* (27), 1321 (in Ukr.).
8. Mykiievych, M. M. (2006). *Pravovi zasady orhanizatsii ta diialnosti Yevropeiskoho Soiuzu u sferi zovnishnoi polityky ta bezpeky* [Legal foundations of the organization and activities of the European Union in the sphere of foreign policy and security] (Doctoral dissertation). Lviv (in Ukr.).
9. Verteleva, O. V. (2018). Natsionalna oborona yak suspilne blaho ta osoblyvosti yoho vidtvorennia v Ukraini [National defense as a public good and features of its reproduction in Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava*, (1), 34–39. (in Ukr.).
10. Sokurenko, V. (2017). Osoblyvosti orhanizatsii oborony v Ukraini [Peculiarities of defense organization in Ukraine]. *Pidpryiemnytstvo, hospodarstvo i pravo,* (3), 172–177 (in Ukr.).
11. Nechkhaiiev, S. M. (2022). Oborona Ukrainy [Defense of Ukraine]. *Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy*. Kyiv: Instytut entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy. https://esu.com.ua/article-74634 (in Ukr.).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТАТТЮ (ARTICLE INFO)

Published in:
Форум права, № 84 (4), 2025, pp. 217–222
ISSN: 1995-6134

Related identifiers:
Is published in:
http://forumprava.pp.ua/files/217-222-2025-4-FP-Potikhenskyi_26.pdf
Is identical to:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2025_4_26.pdf

License (for files):
Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

Надійшла до редакції (Received): 24.07.2025
Прийнята до друку (Accepted): 15.08.2025
Опублікована (Published): 19.08.2025

Cite as:

Потіхенський А. І. (2025). Адміністративно-правова характеристика сфери оборони. *Форум права, 84*(4), 217-222. http://doi.org/10.5281/zenodo.13923502

Potikhenskyi, A. I. (2025). Administratyvno-pravova kharakterystyka sfery oborony [Administrative and Legal Characteristics of the Defense Sphere]. *Forum Prava, 84*(4), 217–222. http://doi.org/10.5281/zenodo.13923502

Форум права ФП 2025-4